

ที่ สม ๐๕๐๒/๒๖

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะกรณีหน่วยงานของรัฐไม่จัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพื่อสงเคราะห์ชาวเขา และจัดทำแผนแม่บท
การแก้ไขปัญหาพื้นที่ภูทับเบิก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ไม่ครอบคลุมพื้นที่ใช้ประโยชน์ของชุมชนชาติพันธุ์ม้ง
จังหวัดเพชรบูรณ์

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๖๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากนายมงคล
เการักตระกูล ขอให้ตรวจสอบกรณีคณะรัฐมนตรีมีมติให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง
เพื่อสงเคราะห์ชาวเขาบริเวณหมู่ที่ ๑๔ และที่ ๑๖ ตำบลวังบาล และหมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านเนิน อำเภอหล่มเก่า
จังหวัดเพชรบูรณ์ (ภูทับเบิก) แต่กลับไม่จัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพื่อสงเคราะห์ชาวเขา และยังจัดทำแผนแม่บท
การแก้ไขปัญหาพื้นที่ภูทับเบิก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ไม่ครอบคลุมพื้นที่ใช้ประโยชน์ของชุมชนชาติพันธุ์ม้ง
บริเวณภูทับเบิก กสม. ได้ตรวจสอบกรณีดังกล่าวแล้วพบว่าเข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ จึงขอกราบเรียน
ความเป็นมา ข้อเสนอแนะ และข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ ให้กรมประชาสงเคราะห์
(ปัจจุบันคือกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) จัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพื่อสงเคราะห์ชาวเขาในบริเวณทิศเหนือ
ของป่าหมายเลข ๒๒ ท้องที่อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ แต่ไม่สามารถจัดตั้งได้ เนื่องจากในขณะนั้นมี
ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ (คอมมิวนิสต์) ประกอบกับเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ มีป่าไม้ ภูเขาสูง และฝนตกชุก
ไม่เหมาะสมกับการจัดตั้งเป็นนิคมสร้างตนเอง ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕
ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการคืนพื้นที่ดังกล่าวให้กรมป่าไม้ไปดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
จึงเป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติเปลี่ยนแปลงมติเดิม ดังนั้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๕
ย่อมสิ้นผลไป การที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่ได้จัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพื่อสงเคราะห์ชาวเขา จึงไม่เป็น
การกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

/๑.๒ กรมพัฒนาสังคม...

๑.๒ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้ส่งคืนพื้นที่ให้กรมป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ แต่ชดเชยพื้นที่ประมาณ ๔๗,๐๒๑.๕๒ ไร่ ไว้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจัดทำแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาพื้นที่ภูทับเบิก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ แต่แผนแม่บทดังกล่าวไม่ครอบคลุมพื้นที่ใช้ประโยชน์ของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ซึ่งเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยในบริเวณภูทับเบิกตามนโยบายของรัฐบาล ส่งผลให้พื้นที่ของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ม้งถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน และอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ ๒ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ (๒) กรมป่าไม้ ซึ่งมีนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่แตกต่างกัน จึงเป็นการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ม้งที่มีวิถีวัฒนธรรมและเป็นชุมชนเดียวกันมาตั้งแต่ต้น และกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สิน สิทธิชุมชน สิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ และความมั่นคงในการถือครองที่ดิน ถือเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กสม. จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ กสม. ให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๔. ข้อเสนอแนะ

จากข้อเท็จจริงและเหตุผลตามข้อ ๑.๒ กสม. จึงมีข้อเสนอแนะให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมป่าไม้ และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จัดที่ดินบริเวณหมู่ที่ ๑๔ และที่ ๑๖ ตำบลวังบาล และหมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านเนิน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ (ภูทับเบิก) ทั้งส่วนที่อยู่ในแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาพื้นที่ภูทับเบิก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ และส่วนที่อยู่ในเขตป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในรูปแบบอื่นตามมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้กับผู้ร้องและประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ม้งเพื่ออยู่อาศัยและทำประโยชน์ โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดิน

ทั้งนี้ หากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจัดที่ดินบริเวณภูทับเบิกเฉพาะส่วนที่อยู่ในแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาพื้นที่ภูทับเบิก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ จะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง และ

/ขัดต่อหน้าที่...

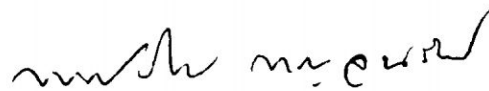
ขัดต่อหน้าที่ของรัฐในการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการจัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ (๑) และ (๓)

๕. ข้อพิจารณา

โดยที่พื้นที่ตามนัยของข้อ ๔ ดังกล่าวเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ซึ่งต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันให้ใช้ประโยชน์ก่อน จึงจะนำที่ดินไปจัดให้กับประชาชนได้ กสม. จึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาผ่อนผันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อจัดที่ดินต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อนายกรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้อ ๕ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้ กสม. ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๗๗ (พชรพรรณ)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๑ ๙๕๗๗